

Wdrożenie NCTS faza 6

Zakończenie okresu przejściowego ICS2

webinar
Warszawa,
15 maja 2026
Departament Ceł

Wprowadzenie – złożenie danych bezpieczeństwa i ochrony

Dwa scenariusze biznesowe **do wyboru przez korzystającego z procedury tranzytu:**

- **tranzyt z danymi bezpieczeństwa i ochrony**
 - zgłoszenie tranzytowe (operacje T1 lub TIR) w systemie NCTS zawierające dane odpowiadające PDS wg nowego modelu danych (EUCDM) Unijnego Kodeksu Celnego (UKC) – tzw. **zgłoszenie łączone**
- **tranzyt bez danych bezpieczeństwa i ochrony**
 - złożenie odrębnej **PDS do systemu ICS2**, a następnie otwarcie tranzytu bez danych bezpieczeństwa i ochrony (lub zastosowanie innej procedury)

Wdrożenie NCTS2 faza 6

Wprowadzenie – faza 6 NCTS

Faza 6 systemu NCTS zakłada integrację systemów NCTS i ICS2 w zakresie obsługi danych bezpieczeństwa i ochrony składanych w jednym zgłoszeniu tranzytowym w systemie NCTS.

UWAGA:

- integracja dotyczy tylko danych związanych z PDS (kody „bezpieczeństwo” 1 – PDS lub 3 - PDS i WDS) i **nie dotyczy danych WDS**
- **tylko dla transportu drogowego i kolejowego:** istotne to jest jakim środkiem transportu towar jest wprowadzany na obszar UE

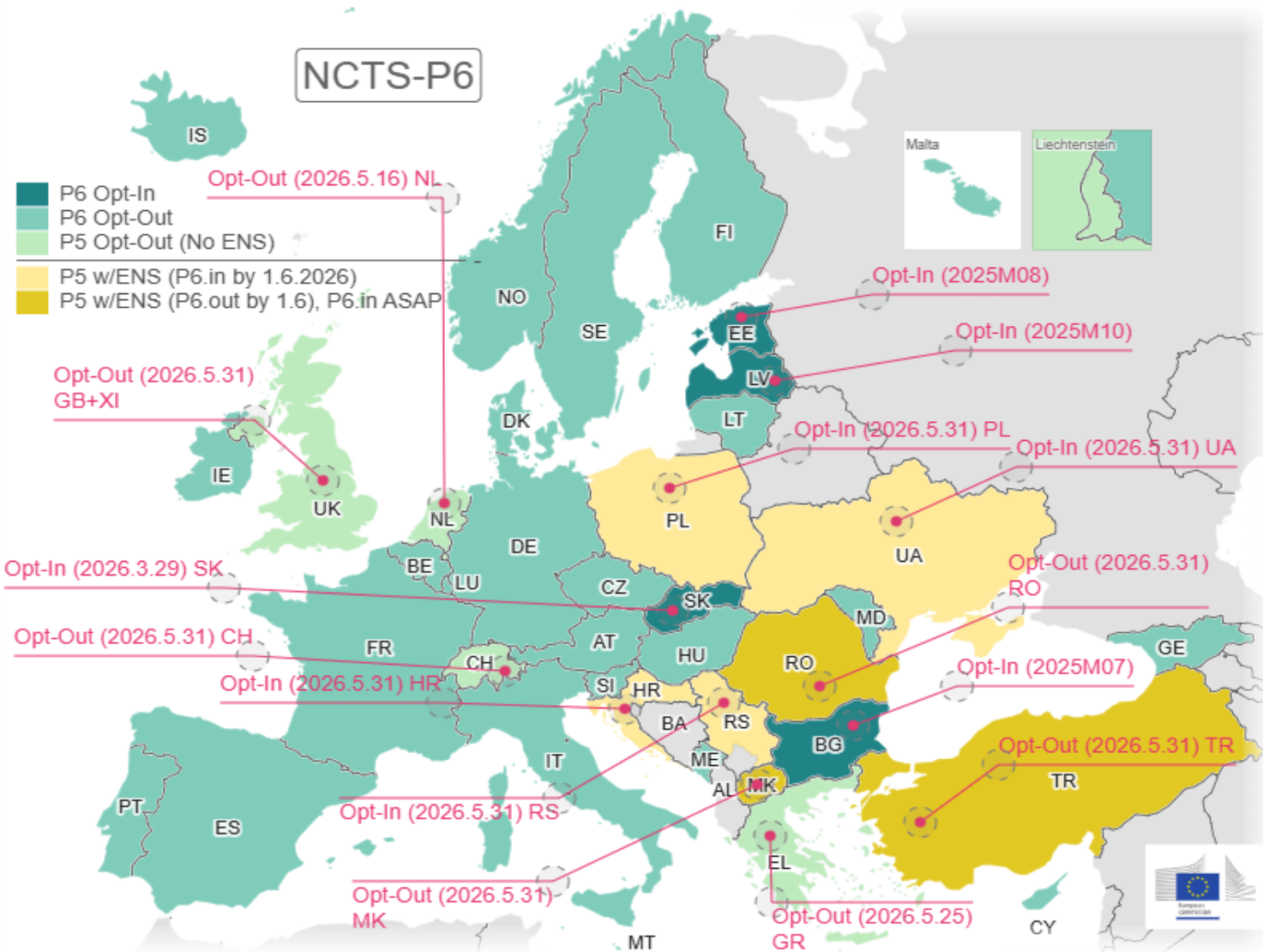
Wdrożenie w Polsce powinno nastąpić 1 czerwca 2026. Ostateczny termin wdrożenia zostanie potwierdzony newsletterem.

Faza 6 NCTS w perspektywie UE

- w tzw. krajach opt-in powinno nastąpić **do dnia 1 czerwca 2026**
 - kraje stosujące system NCTS mają możliwość wyboru sposobu wdrożenia fazy 6:
 - **opt-in:** obsługujące zgłoszenia łączone
Bułgaria, Chorwacja, Estonia, Łotwa, Macedonia Północna*, Mołdawia*, Polska, Rumunia*, Serbia, Słowacja, Ukraina*, Turcja*
* od 1 czerwca 2026 jako **opt-out**. Przejście na tryb **opt-in** jak tylko będzie to możliwe.
 - **opt-out:** zgłoszenie tranzytowe bez danych bezpieczeństwa i ochrony
Austria, Belgia, Cypr, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Gruzja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Litwa, Luksemburg, Malta, Niemcy, Norwegia, Portugalia, San Marino, Słowenia, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Włochy i Wielka Brytania z Irlandią Północną
- Uwaga:** dane bezpieczeństwa i ochrony nie są wymagane w przewozach towarów z/do: Szwajcarii, Norwegii lub Liechtensteinu (należą do tzw. Obszaru Bezpieczeństwa), Andory lub San Marino (stosują zasady tranzytu unijnego na podstawie odrębnych umów z UE)

NCTS Countries with declarations aligned to UCC (ENS/NoENS)

Situation on 07-04-2026

Rumunia, Turcja, Macedonia Północna, Mołdawia, Czarnogóra po 1 czerwca 2026
 → będą opt-out
 → będą opt-in jak tylko będzie to możliwe
 Ukraina – po 1.06 opt-in, jeżeli będzie gotowa

Information also published on CIRCABC:
<https://circabc.europa.eu/ui/group/74357351-7c61-4729-8f4b-cd92c213ba34/libr>
 Source: Current Operations & National Project Plans (to be) received from National Teams.

Administrative boundaries: © EuroGeographics © OpenStreetMap
 Cartography: Eurostat – IMAGE, 04/2026

Faza 6 w systemie NCTS2 PLUS

- obsługa **w uc wyjścia**:
 - komunikaty **IEA15/IEA13/IEA29** zastępują dotychczasowe komunikaty IE015/IE013/IE029 (*stosowane niezależnie czy zgłoszenie tranzytowe z danymi bezpieczeństwa czy bez tych danych*)
 - nowe komunikaty: **IEA70, IEA71, IEA28, IEA91** (*stosowane tylko dla zgłoszeń tranzytowych z danymi bezpieczeństwa*)
 - **stosowanie zgłoszenia łączonego nie jest obowiązkowe**: zgłaszający może złożyć zgłoszenie tranzytowe bez danych bezpieczeństwa i ochrony i odrębnie złożyć PDS do systemu ICS2 (wymagane podanie numeru MRN PDS w zgłoszeniu tranzytowym)
- obsługa **w uc tranzytowym**:
 - nowe komunikaty: **IE058, IEA64, IE117**
 - jeżeli w uc wyjścia (kraj WPT albo państwo członkowskie pierwszego wprowadzenia tzw. COFE Customs Office of First Entry) zastosowano zgłoszenie łączone – automatyczne przedstawienie towaru w ICS2 w momencie przedstawienia towaru w uc tranzytowym w NCTS2 PLUS
 - operacja tranzytowa bez danych bezpieczeństwa i ochrony: wymagane złożenie odrębnej PDS do systemu ICS2

Faza 6 – procesy biznesowe

- **Zgłoszenie łączone składane na granicy PL w COFE Customs Office of First Entry:**
 - zgłaszający wysyła **zgłoszenie łączone**, tj. komunikat **IEA15 ze znacznikiem „D”** (zgłoszenie wyprzedzające) i **z kodami bezpieczeństwa „1” lub „3”**
 - wymagane jest przesłanie do tego uc wyjścia **komunikatu IE170** (przedstawienie przesyłki)
 - **złożenie** zgłoszenia łączonego w systemie NCTS2 PLUS skutkuje **przekazaniem danych do systemu ICS2**, na podstawie których ICS2 tworzy deklarację PDS, a system AIS/ICS2 otrzymuje dane do analizy. Zgłaszający otrzymuje numer MRN PDS w:
 - **komunikacie IE928** - dla uc wyjścia będącego również urzędem pierwszego wprowadzenia (COFE), oraz
 - **w komunikacie IEA28** - jeżeli w zgłoszeniu tranzytowym zadeklarowano uc tranzytowy (z kraju opt-in) z ponownym wprowadzeniem towaru na obszar UE (re-entry)
 - w systemie AIS/ICS2 następuje obsługa kontroli, w wyniku do NCTS2 PLUS przekazywana jest decyzja o zgodzie/odmowie wprowadzenia towaru na obszar UE. NCTS2 PLUS przekazuje tę informację do zgłaszającego:
 - **wynik pozytywny** (dla wszystkich przesyłek): zgłaszający otrzymuje komunikat IEA29 (zwolnienie do tranzytu), lub
 - **wynik negatywny** (dla choć jednej przesyłki): zgłaszający otrzymuje komunikat IE051 (odmowa zwolnienia do tranzytu)

- zgłaszający posiadający certyfikat AEOS lub AEOF może być powiadomiony o zamiarze kontroli komunikatem IE060
- w przypadku zgłoszenia łączonego, po przedstawieniu towaru za pomocą komunikatu IE170, nie ma możliwości sprostowania zgłoszenia w zakresie obejmującym dane bezpieczeństwa
- w trakcie obsługi w uc wyjścia zgłaszający może wysyłać/odbierać dodatkowe komunikaty:
 - **IEA91:** komunikat informujący o niekompletnych danych bezpieczeństwa i ochrony w zgłoszeniu łączonym
 - **IEA13:** sprostowanie danych zgłoszenia, zastępuje dotychczasowy komunikat IE013
 - **IEA70:** wniosek o dodatkowe informacje/sprostowanie dotyczące zgłoszenia łączonego wysyłany do zgłaszającego
 - **IEA71:** odpowiedź na IEA70

Faza 6 – procesy biznesowe

- **Zgłoszenie łączone składane w PL w tzw. uc re-entry (nie będącym COFE):**
 - zgłaszający wysyła zgłoszenie łączone, tj. komunikat **IEA15 ze znacznikiem „D”** (zgłoszenie wyprzedzające) i **z kodami bezpieczeństwa „1” lub „3”**
 - wymagane jest przesłanie do tego uc wyjścia **komunikatu IE170** (przedstawienie przesyłki)
 - **przyjęcie** zgłoszenia łączonego w systemie NCTS2 PLUS skutkuje **przekazaniem danych do systemu ICS2**, na podstawie których ICS2 tworzy deklarację PDS. Podmiot otrzymuje numer MRN PDS w:
 - **komunikacie IE028** – dla uc tranzytowego będącego urzędem pierwszego wprowadzenia COFE, oraz
 - **komunikacie IEA28** – jeżeli w zgłoszeniu tranzytowym zadeklarowano kolejny uc tranzytowy (z kraju opt-in) z ponownym wprowadzeniem towaru na obszar UE (re-entry)

Faza 6 – procesy biznesowe

- **Operacja tranzytowa z danymi bezpieczeństwa otwarta w kraju WPT (np. Ukraina), na granicy PL pierwsze wprowadzenie towaru na obszar UE (COFE):**
 - uc tranzytowy w systemie NCTS2 PLUS otrzymuje z uc wyjścia dane operacji tranzytowej (wraz z numerem MRN PDS)
 - w tym uc tranzytowym **wymagane jest przedstawienie:**
 - **komunikatem IE117**, lub
 - **manualnie:** funkcjonariusz celny rejestruje w systemie przedstawienie na podstawie numeru MRN operacji tranzytowej i numeru MRN PDS
 - **komunikacja pomiędzy systemami NCTS2 PLUS i AIS/ICS2** jest taka sama jak w uc wyjścia, tj. może być typowanie do kontroli, które skutkuje:
 - zezwoleniem na dalszy przewóz, lub
 - zakończeniem operacji tranzytowej
- **Uwaga:** przedstawiający posiadający certyfikat AEOS lub AEOF otrzymuje w uc tranzytowym komunikat IEA64 informacja o kontroli towarów

Faza 6 – procesy biznesowe

- **Operacja tranzytowa z danymi bezpieczeństwa otwarta wcześniej (np. w Bułgarii), na granicy PL ponowne wprowadzenie towaru na obszar UE (re-entry):**
 - obsługa tak jak w uc tranzytowym wg opisu wyżej

Uwaga: różnice:

- uc tranzytowy re-entry otrzymuje w systemie NCTS2 PLUS awizację numeru MRN PDS nadanego w uc wyjścia (pierwsze wprowadzenie COFE)
- w komunikacie przedstawienia IE117 podmiot podaje numer MRN PDS nadany w uc wyjścia (pierwsze wprowadzenie COFE)

Faza 6 – procedura awaryjna na granicy

- **nie działa system NCTS2 PLUS:**
 - operacja może być realizowana na **Tranzytowym Dokumentie Towarzyszącym TAD** (papierowo), ale nie w ramach zgłoszenia łączonego
 - PDS odrębnie złożona do systemu AIS/ICS2
- **działa system NCTS2 PLUS, ale nie działa system ICS2, w tym system AIS/ICS2:**
 - **ogłoszona jest niedostępność ICS2:** możliwość obsługi zgłoszenia łączonego bez integracji z ICS2
 - **nie jest ogłoszona niedostępność ICS2:** timer na odpowiedź z ICS2; po wygaśnięciu timera do decyzji funkcjonariusza celnego, czy przewóz może być kontynuowany

Uwaga: Komisja Europejska jest w trakcie przygotowywania wytycznych i zasady procedury awaryjnej mogą się zmienić

Obsługa tranzytu bez danych bezpieczeństwa i ochrony

- **Otwarcie na granicy PL (graniczny uc wyjścia COFE):**
 - w komunikacie IEA15 zgłaszający podaje na poziomie przesyłki kapitańskiej numer MRN PDS z systemu ICS2 jako dokument poprzedni
 - jeżeli przed tranzytem było czasowe składowanie, jako dokument poprzedni podawany jest numer DSK
- **Operacja otwarta wcześniej, np. w Ukrainie (uc tranzytowy COFE):**
 - w uc granicznym złożenie odrębnej PDS do systemu AIS/ICS2

Ministerstwo
Finansów

Krajowa Administracja
Skarbowa

CIRF

Centrum
Informatyki
Resortu
Finansów

PLATFORMA
USŁUG
ELEKTRONICZNYCH
SKARBOWO-CELNYCH

Zakończenie okresu przejściowego ICS2

Obowiązek stosowania ICS2

- ICS2 obowiązuje od 01.06.2026 r.* w transporcie drogowym i kolejowym;
- Obowiązek może być realizowany:
 - bezpośrednio w ICS2lub
 - w NCTS2, w zgłoszeniu tranzytowym łączonym z danymi bezpieczeństwa i ochrony – przesyłki inne niż pocztowe, w transporcie drogowym i kolejowym.

*data obowiązywania systemu uzależniona jest od daty wdrożenia systemu NCTS Faza 6.

Import Control System 2 (ICS2) – co to jest?

System Trans-Europejski umożliwiający złożenie przywózowych deklaracji skróconych (PDS), tj. informacji o towarach przywożonych do Unii Europejskiej (UE) w celu dopełnienia formalności związanych z bezpieczeństwem i ochroną rynku i obywateli UE.

<https://puesc.gov.pl/uslugi/zloz-przywzowa-deklaracje-skrocona-i-wykonaj-inne-obowiazki-zwiazane-z-bezpieczenstwem-i-ochrona-ryнку-i-obywateli-unii-europejskiej>

https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/customs-security/ics2_en

System ICS2 UE – założenia

- Włączenie w proces złożenia PDS wszystkich podmiotów gospodarczych w łańcuchu dostaw towarów na terytorium UE;
- Udoskonalenie jakości danych PDS;
- Umożliwienie bezpośredniej wymiany informacji o ryzyku między administracjami celnymi UE.

System ICS2 UE, a polski System AIS/ICS2

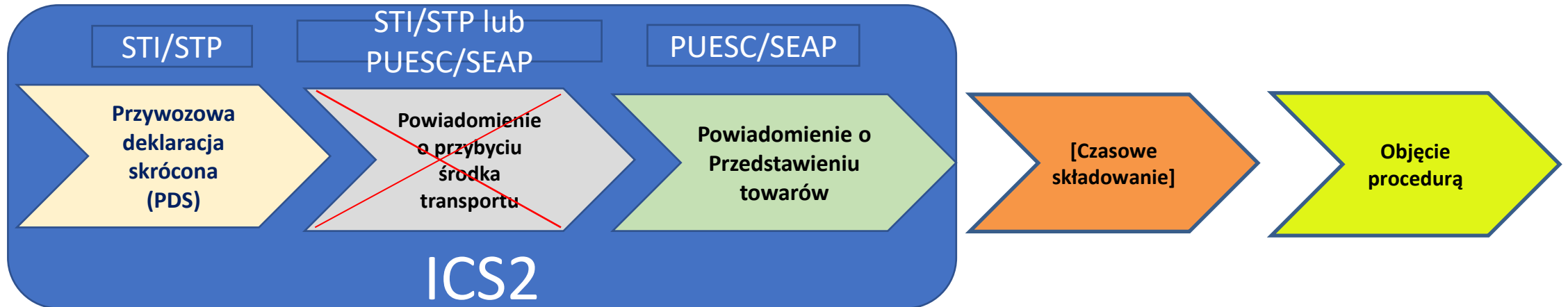
ICS2 UE obejmuje komponenty:

- **Centralne** - przygotowane przez Komisję Europejską, w tym Interfejs dla Podmiotów Gospodarczych (Shared Trader Interface – STI, oraz portal dla podmiotów STP) **w celu złożenia PDS;**

oraz

- **Krajowe**
 - **AIS/ICS2** – krajowy komponent obsługujący PDS otrzymane z STI/STP oraz przedstawienie towarów w Polsce;
 - systemy w innych państwach członkowskich UE.

System ICS2 UE w transporcie drogowym i kolejowym w kontekście formalności celno-skarbowych

W transporcie drogowym i kolejowym nie stosuje się powiadomienia o przybyciu.

System ICS2 UE w transporcie drogowym i kolejowym podsumowanie obowiązków

Dwa obowiązki do wypełnienia w związku ICS2:

1. Złożenie PDS do komponentu STI/STP dostarczanego przez Komisję Europejską.
2. Złożenie powiadomienia o przedstawieniu do AIS/ICS2 przez PUESC/SEAP.

Podmiot gospodarczy odpowiedzialny za złożenie PDS – art. 127 UKC

- **Przewoźnik;**
- Importer, odbiorca lub inna osoba w imieniu której lub na rzecz której działa przewoźnik;
- Każda z osób, która jest w stanie przedstawić dane towary lub spowodować ich przedstawienie w urzędzie celnym wprowadzenia.

Terminy złożenia PDS – RD UKC

- **Transport drogowy** - art. 108 RD UKC
 - najpóźniej jedną godzinę przed przybyciem towarów do urzędu pierwszego wprowadzenia;
- **Transport kolejowy** - art. 107 RD UKC
 - najpóźniej dwie godziny przed przybyciem do urzędu pierwszego wprowadzenia;
- **Transport kombinowany** – art. 110 RD UKC
 - termin właściwy środka transportu, który w czasie wprowadzenia na obszar UE aktywnym środkiem – np. w przypadku samochodu przewożonego statkiem jest to termin dla przewozu morskiego (w czasie wprowadzania aktywnym środkiem jest statek, podczas przewozu na terenie UE jest ciężarówka).

Miejsce, do którego PDS jest adresowana (artykuł 127 UKC)

To urząd celny pierwszego wprowadzenia (COFE), przy czym może to być:

- urząd graniczny, gdzie środek transportu przybywa
lub
- urząd graniczny, gdzie środek transportu prawdopodobnie przybędzie.

Złożenie PDS dla przesyłek drogowych i kolejowych innych niż pocztowe

- Transport drogowy:
 - cargo ogólne: zestaw danych F50 (komunikat IE3F50).
 - przesyłki ekspresowe: zestaw danych F34 (komunikat IE3F34).
- Transport kolejowy: zestaw danych F51 (komunikat IE3F51).

Uwaga: w przyszłości planowana jest możliwość podziału PDS (F50 i F51) na kilka złożzeń:

- swoją część będzie mógł składać spedytor (informacje z poziomu przesyłek spedytorskich),
- swoją część będzie mógł składać przewoźnik (informacje z poziomu przesyłki kapitańskiej).

- posiadanie EORI (Economic Operators Registration and Identification) przyznanego w jednym z PCz UE;
- posiadanie aplikacji stworzonej wg. Specyfikacji technicznej HTI/STI - dla komunikacji poprzez STI (S2S) lub/i
- posiadanie przeglądarki internetowej – dla komunikacji przez STP (złożenie ręczne);
- rejestracja firmy i przedstawiciela tej firmy w dowolnym kraju członkowskim (zgodnie z wytycznymi UUM&DS); dla operatorów ekonomicznych zarejestrowanych w Polsce jest to rejestracja w usłudze e-Klient na portalu PUESC – patrz rozdział „9.5 Konfiguracja konta osoby, podmiotu i reprezentacji podmiotu przez osobę na PUESC (dla potrzeb korzystania z PUESC i STP)“;
- uzyskanie uwierzytelnienia podpisem lub pieczęcią elektroniczną w dowolnym kraju członkowskim (zgodnie z wytycznymi UUM&DS) – dla komunikacji S2S.

PDS - formy złożenia danych

- Interfejs webservice (system to system), poprzez STI;
- Interfejs wizualny (formularze pozwalające wypełnić PDS) – portal unijny STP, dostępnego w przeglądarce internetowej pod adresem:
 - środowisko testowe: <https://conformance.customs.ec.europa.eu/euctp>
 - środowisko produkcyjne: <https://customs.ec.europa.eu/gtp/>

Filmy instruktażowe tutaj: https://circabc.europa.eu/ui/group/18fb5859-3970-4ac5-b30b-6604977a15a7/library/336e892c-2bb8-4642-97c9-fc0798d0bb50?p=1&n=25&sort=name_ASC

ICS2 – przedstawienie towarów (komunikat ICS100)

Interfejs krajowy – PUESC/SEAP (produkcyjny: <https://puesc.gov.pl>, testowy: <https://test.puesc.gov.pl>).

- Portal pozwala na złożenie komunikatu ICS100 – przedstawienia towarów;
- Dostępne formy komunikacji:
 - poczta elektroniczna;
 - załadowanie i odebranie pliku XML na stronie www;
 - usługi sieciowe (*system to system*);
 - złożenie ręczne przez wypełnienie formularza ICS100 (dostępne od kwietnia 2025); formularz jest dostępny po zalogowaniu się na PUESC; formularz można wyświetlić wybierając z menu „FORMULARZE” a następnie „Formularze alfabetycznie” i wyszukując „ICS100”.

Ministerstwo
Finansów

Krajowa Administracja
Skarbowa

CIRF

Centrum
Informatyki
Resortu
Finansów

PLATFORMA
USŁUG
ELEKTRONICZNYCH
SKARBOWO-CELNYCH

Podsumowanie i informacje ogólne

Dane bezpieczeństwa i ochrony - szczególnie ważne zasady podawania danych w NCTS2 i ICS2

- dane kupującego i sprzedające są obowiązkowe, jeżeli miejsce dostawy towarów znajduje się w kraju UE
- w części zestawu dotyczącej danych przesyłki spedytorskiej należy podawać dane (np. nadawcę i odbiorcę) przesyłki spedytorskiej, a nie kapitańskiej
- opis towarów:
 - możliwy w języku polskim i angielskim (dla danych bezpieczeństwa kierowanych do organów celnych w Polsce)
 - powinien nazywać towary w sposób dokładny i precyzyjny
 - istnieje lista opisów towarów, których stosowanie jest niedozwolone – ostatnia aktualizacja dostępna jest tutaj: <https://circabc.europa.eu/ui/group/18fb5859-3970-4ac5-b30b-6604977a15a7/library/16e29912-d290-417e-a45c-b286407e1770>

Uwaga: zastosowanie niedozwolonego opisu skutkuje odrzuceniem zgłoszenia tranzytowego lub PDS

Wyznaczanie rodzaju transportu właściwego dla złożenia danych bezpieczeństwa

Żeby zdecydować, czy można zastosować, zgłoszenie tranzytowe łączone w NCTS2 (czyli z danymi bezpieczeństwa), należy ustalić jaki rodzaj transportu jest właściwy dla złożenia danych bezpieczeństwa. NCTS2 z danymi bezpieczeństwa można stosować tylko w transporcie drogowym i kolejowym.

Rodzaj transportu jest wyznaczany wg następujących reguł:

- W przypadku transportu **innego niż kombinowany** – decyduje środek transportu, **który przekracza granicę UE**;
- **W przypadku transportu kombinowanego**
 - **W transporcie towarzyszącym** (np. ciężarówka na promie), decyduje środek transportu, który w czasie przewozu **wewnątrz UE** będzie samodzielnie się poruszał jako aktywny środek transportu;
 - **W transporcie nie towarzyszącym (np. kontener, naczepa)** – decyduje środek transportu, **który przekracza granicę UE**.

Przykłady wyznaczania rodzaju transportu dla danych bezpieczeństwa

- 1. Towar masowy przybywa do portu w Gdyni statkiem, a następnie otwierany jest tranzyt np. do Warszawy:**
 - **jest to transport morski w kontekście danych bezpieczeństwa** (w przypadku transportu niekombinowanego decyduje środek transportu, który przekracza granicę);
 - wymagane jest złożenie PDS do ICS2 (dla etapu transportu morskiego);
 - tranzyt z Gdyni do Warszawy bez danych bezpieczeństwa (nie ma możliwości zgłoszenia łączonego!)
- 2. Towar przybywa promem z Kaliningradu do Gdyni w ciężarówce z własnym napędem (np. ciągnik z naczepą):**
 - **jest to transport drogowy w kontekście danych bezpieczeństwa** (jest to transport kombinowany, towarzyszący, zatem decyduje to, jaki środek transportu będzie aktywny w czasie transportu w UE),
 - można stosować NCTS2 z danymi bezpieczeństwa;
- 3. Towar przybywa promem z Kaliningradu do Gdyni w ciężarówce bez własnego napędu (np. sama naczepa lub kontener):**
 - **jest to transport morski w kontekście danych bezpieczeństwa** (jest to transport kombinowany, nie towarzyszący, zatem decyduje środek transportu wprowadzający towar na obszar UE)
 - wymagane jest złożenie PDS do ICS2
 - tranzyt bez danych bezpieczeństwa (nie ma możliwości zgłoszenia łączonego!).

Publikacje

- **W zakresie NCTS2 PLUS:**

- NCTS2 PLUS Specyfikacja techniczna XML dla fazy 6
- Instrukcja dotycząca realizacji usługi Tranzyt towarów w systemie NCTS2 PLUS (faza 6 Systemu Kontroli Tranzytu – Nowy Skomputeryzowany System Tranzytowy)

Dostępne na stronie PUESC <https://puesc.gov.pl/uslugi/uslugi-sieciowe-informacje-i-specyfikacje/system-ncts2>

- **W zakresie ICS2:**

- **dokumentacja UE:**

- Informacje ogólne: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/customs-security/import-control-system-2_en
- Informacje szczegółowe: <https://circabc.europa.eu/ui/group/18fb5859-3970-4ac5-b30b-6604977a15a7/library/16e29912-d290-417e-a45c-b286407e1770>

- **dokumentacja krajowa:**

- <https://puesc.gov.pl/uslugi/uslugi-sieciowe-informacje-i-specyfikacje/system-ais>

Dziękujemy za uwagę

sprawdź na
www.puesc.gov.pl